

Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών Ειδήσεων για το Κόσσοβο (06.06.2023)

A. Μακροοικονομικά Μεγέθη.

1. Εξέλιξη εξωτερικού εμπορίου.

Τα στοιχεία του εξωτερικού εμπορίου αγαθών στο Κόσσοβο, σύμφωνα με ανακοίνωση της Στατιστικής Υπηρεσίας, δείχνουν χαμηλότερο εμπορικό έλλειμμα κατά (-0,2%) τον Απρίλιο του 2023, σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2022, ήτοι ύψους 380,9 εκατ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 381,7 εκατ. ευρώ το 2022. Οι εξαγωγές καλύπτουν τις εισαγωγές κατά 15,0%.

Οι εξαγωγές αγαθών τον Απρίλιο του 2023 ήταν 67,2 εκατ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές ήταν 448,2 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση (-16,9%) για τις εξαγωγές, καθώς και (-3,1%) για τις εισαγωγές, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του έτους 2022.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των κύριων ομάδων προς εξαγωγή: 24,3% είναι βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα από αυτά, 18,7% είναι διάφορα μεταποιημένα είδη, 13,8% αποτελείται από πλαστικά, καουτσούκ και είδη αυτών, 8,6% είναι παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός, 7,0% είναι ορυκτά προϊόντα, 4,8% αποτελείται από υφάσματα και τεχνουργήματα αυτών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των βασικών ομάδων για εισαγωγή: 14,2% είναι ορυκτά προϊόντα, 12,2% είναι παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός, 11,2% είναι μηχανήματα, μηχανολογικός και ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, 10,7% είναι κοινά μέταλλα και τεχνουργήματα αυτών, 9,4% είναι μέσα μεταφοράς, 7,6% είναι προϊόντα της χημικής βιομηχανίας, 6,7% αποτελείται από πλαστικά, καουτσούκ και είδη αυτών.

Οι εξαγωγές του Κοσσοβού προς τις χώρες της ΕΕ (27) ανήλθαν σε 19,5 εκατ. ευρώ, ή περίπου το 29,0% των συνολικών εξαγωγών, με μείωση (-23,9%). Οι κύριοι εταίροι για τις εξαγωγές αγαθών στην ΕΕ ήταν: Γερμανία (10,3%), Ιταλία (3,9%), Ολλανδία (3,2%) κ.λπ.

Οι εισαγωγές του Κοσσοβού από χώρες της ΕΕ (27) ανήλθαν σε 199,5 εκατ. ευρώ, ή 44,5% των συνολικών εισαγωγών, με μείωση (-1,6%). Οι κύριοι εταίροι για τις εισαγωγές ήταν: Γερμανία (14,0%), Ελλάδα (6,0%), Ιταλία (5,5%) κ.λπ.

Τον Απρίλιο του 2023, οι εξαγωγές του Κοσσόβου προς τις χώρες της CEFTA προσέγγισαν τα 27,0 εκατ. ευρώ, ή το 40,1% των συνολικών εξαγωγών, με μείωση (-14,6%). Οι κύριοι εταίροι για εξαγωγές από τις χώρες της CEFTA ήταν: Βόρεια Μακεδονία (16,0%), Αλβανία (12,4%), Σερβία (6,7%) και Μαυροβούνιο (3,6%).

Οι εισαγωγές από χώρες της CEFTA, τον Απρίλιο του 2023, προσέγγισαν τα 78,3 εκατ. ευρώ, ή το 17,6% των συνολικών εισαγωγών, σημειώνοντας αύξηση (2,1%). Οι χώρες με το υψηλότερο μερίδιο στις εισαγωγές ήταν: Σερβία (6,1%), Αλβανία (5,6%), Βόρεια Μακεδονία (4,6%).

Οι εξαγωγές του Κοσσόβου προς τρίτες χώρες ανήλθαν σε 20,7 εκατ. ευρώ ή ποσοστό (30,9%) του συνόλου. Ως σημαντικότεροι εταίροι για εξαγωγές είναι: οι ΗΠΑ (14,6%) και η Ελβετία (9,2%).

Οι εισαγωγές του Κοσσόβου από τρίτες χώρες ανήλθαν σε 170,6 εκατ. ευρώ ή (38,0%) του συνόλου. Οι χώρες με το υψηλότερο μερίδιο εισαγωγών σε αυτήν την ομάδα ήταν: η Τουρκία (15,0%) και η Κίνα (9,4%).

2. Εξέλιξη δημοσίων οικονομικών.

Τα συνολικά έσοδα της Γενικής Κυβέρνησης το πρώτο τρίμηνο του 2023 ήταν 675,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, τα οποία ανήλθαν σε 557,6 εκατ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων αποτελείται από: έμμεσους φόρους επί προϊόντων (63,7%) του συνόλου, φόρους εισοδήματος (16,7%), λοιπές τρέχουσες μεταβιβάσεις (11,9%), πληρωμές για μη εμπορικά προϊόντα (3,7%), ενώ το υπόλοιπο μέρος διανέμεται σε άλλες κατηγορίες εσόδων.

Οι συνολικές δαπάνες της Γενικής Κυβέρνησης το πρώτο τρίμηνο του 2023 ήταν 511,8 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, οπότε ανήλθαν σε 459,7 εκατ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο μερίδιο των δαπανών αποτελείται από: αποδοχές εργαζομένων (34,5%), κοινωνικές εισφορές και παροχές (29,0%), ενδιάμεση κατανάλωση (12,5%), επιδοτήσεις (11,6%); ενώ το υπόλοιπο μέρος των δαπανών κατανέμεται σε άλλες κατηγορίες.

3. Εξέλιξη ενεργειακών στατιστικών.

Η Στατιστική Υπηρεσία του Κοσσόβου δημοσίευσε στοιχεία για την παραγωγή και κατανάλωση άνθρακα, την παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας, τις εισαγωγές και εξαγωγές ενέργειας καθώς και τις εισαγωγές και εξαγωγές άλλων ενεργειακών πόρων.

Τον Μάρτιο του 2023, η ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από θερμοηλεκτρικούς σταθμούς ήταν 539,65 GWh, η ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από υδροηλεκτρικούς σταθμούς ήταν 38,3 GWh και η ακαθάριστη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολική και ηλιακή ενέργεια ήταν 31,3 GWh.

Η διαθέσιμη ακαθάριστη ηλεκτρική ενέργεια ανήλθε σε 681,41 GWh, ενώ η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε 468,49 GWh, ήτοι 7,46% μειωμένη, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Το μερίδιο της εναλλακτικής ηλεκτρικής ενέργειας στη γενική κατανάλωση ανήλθε σε 14,86%.

Οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας τον Μάρτιο του 2023 ανήλθαν σε 264,47 GWh, ενώ οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, κατά την ίδια περίοδο, σε 192,31 GWh, περιλαμβανόμενης και της ποσότητας μεταφοράς.

Η παραγωγή άνθρακα προσέγγισε τους 4,61 χιλ. τόνους, καταγράφοντας μείωση κατά 27,56%, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους.

B. Τοπικά Επιχειρηματικά Νέα.

1. Εξέλιξη μισθών.

Η Στατιστική Υπηρεσία του Κοσσόβου δημοσίευσε στοιχεία για το επίπεδο μισθών για το έτος 2022. Αυτή η δημοσίευση περιέχει στοιχεία για τον μέσο ακαθάριστο και καθαρό μισθό ανά κλάδους και οικονομικές δραστηριότητες στο δημόσιο τομέα, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τον ιδιωτικό τομέα.

Το 2022, ο μέσος ακαθάριστος μισθός ανήλθε στα 521 ευρώ, ενώ το 2021 ήταν 484 ευρώ. Άρα, σημειώθηκε αύξηση 37 Ευρώ από την προηγούμενη χρονιά. Ωστόσο, ο καθαρός μισθός το 2022 ήταν 446 ευρώ, σε σύγκριση με το 2021 που ήταν 432 ευρώ, αυξημένος κατά 14 ευρώ.

Ο μέσος μεικτός μισθός στον ιδιωτικό τομέα το 2022 ανήλθε σε 473 ευρώ, ενώ το 2021 ήταν 419 ευρώ. Άρα υπήρξε αύξηση 54 Ευρώ. Εν τω μεταξύ, ο μέσος καθαρός μισθός ήταν 401 ευρώ, σε σύγκριση με το 2021 που ήταν 376 ευρώ, αυξημένος κατά 25 ευρώ.

Ο μέσος μεικτός μισθός στο δημόσιο τομέα το 2021 ήταν 407 ευρώ, ενώ το 2022 ανήλθε σε 604 ευρώ, αυξημένος κατά 197 ευρώ, ή 48,4%. Εν τω μεταξύ, ο μέσος καθαρός μισθός αυξήθηκε από 366 ευρώ το 2021 σε 536 ευρώ το 2022, καταγράφοντας αύξηση κατά 170 ευρώ ή 46,4%.

Ο μέσος μεικτός μισθός στον κλάδο των δημοσίων επιχειρήσεων το 2021 ήταν 561 ευρώ, ενώ το 2022 ανήλθε σε 789 ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 228 Ευρώ ή 40,6%. Ο μέσος καθαρός μισθός αυξήθηκε από 502 ευρώ το 2021 σε 659 ευρώ το 2022, καταγράφοντας αύξηση κατά 157 ευρώ ή 31,3%.

Ο μέσος ακαθάριστος μισθός το 2022, σύμφωνα με τις οικονομικές δραστηριότητες, ήταν ο υψηλότερος σε: Υπηρεσίες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (968 ευρώ) και υπηρεσίες ενημέρωσης και επικοινωνίας (896 ευρώ). Ο χαμηλότερος μισθός ήταν στις δραστηριότητες διαμονής και σίτισης (323 Ευρώ).

Ο μέσος καθαρός μισθός το 2022, σύμφωνα με τις οικονομικές δραστηριότητες, έχει την ίδια κατάταξη ως εξής: Υπηρεσίες παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (804 Ευρώ), υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και επικοινωνίας (745 Ευρώ), δραστηριότητες υπηρεσιών διαμονής και σίτισης (277 Ευρώ).

2. Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση έργου στον τομέα αποχέτευσης.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) θα χορηγήσει 2,5 εκατομμύρια ευρώ στο Κόσσοβο για την ανάπτυξη υποδομής αποχέτευσης στη νοτιοανατολική πόλη Gjiljan, δήλωσε την Πέμπτη εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών. Από το σύνολο, το 1 εκατομμύριο ευρώ θα δαπανηθεί για την επέκταση του αποχετευτικού δικτύου και το υπόλοιπο θα διατεθεί για την κατασκευή εγκατάστασης επεξεργασίας λυμάτων, αναφέρει σε ανακοίνωσή του το Υπουργείο.

Το έργο για τη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων στο Gjiljan έχει συνολική αξία σχεδόν 23,5 εκατομμυρίων ευρώ, για το οποίο έχει ήδη εξασφαλιστεί χρηματοδότηση. Η εφαρμογή του βρίσκεται στο προπαρασκευαστικό στάδιο, καθώς οι εργασίες πεδίου αναμένεται να ξεκινήσουν μέχρι το τέλος του έτους. Το 2019, η EBRD δήλωσε ότι δανείζει 10 εκατομμύρια ευρώ στην κρατική εταιρεία κοινής ωφελείας του Κοσσόβου Regional Water Company Hidromorava για να χρηματοδοτήσει το έργο. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων θα συγχρηματοδοτήσει το έργο με κρατικό δάνειο ύψους έως και 10 εκατομμυρίων ευρώ, ανέφερε τότε η EBRD, προσθέτοντας ότι επιχορήγηση της ΕΕ από το Επενδυτικό Πλαίσιο Δυτικών Βαλκανίων (WBIF) θα υποστηρίξει την προετοιμασία και την υλοποίηση του έργου.

Γ. Νέα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για ελληνικές επιχειρήσεις.

1. Δείκτης τιμών εισαγωγών.

Η Στατιστική Υπηρεσία του Κοσσόβου δημοσίευσε τον Δείκτη Τιμών Εισαγωγών (IMPI) για το πρώτο τρίμηνο του 2023.

Ο συνολικός δείκτης τιμών εισαγωγής στο Κόσσοβο αυξήθηκε κατά 1,1% το πρώτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο του 2022. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις τιμών, ανά κλάδο, ήταν: φυτικά προϊόντα (16,6%), χαρτί και αντικείμενα αυτού (8,2%), δέρμα και τεχνουργήματα αυτού (5,2%), υφάσματα και τεχνουργήματα αυτών (3,4%), πέτρα, κονίαμα, κεραμικά και προϊόντα γυαλιού (2,9%), προϊόντα χημικών βιομηχανιών (2,0%), μηχανολογικό και ηλεκτρικός εξοπλισμός (1,6%), παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός (1,3%), διάφορα βιομηχανοποιημένα είδη (1,1%), μεταφορικά μέσα (1,0%), μηχανισμοί οπτικών, φωτογραφικών, φαρμακευτικών, μουσικών οργάνων και ρολογιών (1,0%), βρώσιμα έλαια (0,3%), ζώντα ζώα και ζωικές εκροές (0,1%).

Η άνοδος αντισταθμίστηκε, κυρίως από τη μείωση των τιμών κατά κλάδους: ξυλεία και είδη αυτής (-5,4%), πλαστικό, καουτσούκ και τεχνουργήματα αυτών (-3,7%), υποδήματα (-3,5%), βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα αυτών (-1,7%), ορυκτά προϊόντα (-0,9%).

Το πρώτο τρίμηνο του 2023, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2022, οι τιμές εισαγωγών αυξήθηκαν κατά μέσο όρο 8,6%. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις ανά κλάδο σημειώθηκαν στα: φυτικά προϊόντα (25,2%), χαρτί και αντικείμενα αυτού (21,2%), πέτρα, κονίαμα, κεραμικά και προϊόντα

γυαλιού (17,7%), βρώσιμα έλαια (14,6%), ζώντα ζώα και ζωικές εκροές (13,0%), ορυκτά προϊόντα (12,8%), προϊόντα χημικών βιομηχανιών (9,2%), παρασκευασμένα τρόφιμα, ποτά και καπνός (7,7%), υποδήματα (7,4%), μεταφορικά μέσα (7,1%), υφάσματα και τεχνουργήματα αυτών (6,4%), ξύλο και τεχνουργήματα αυτού (6,3%), μηχανολογικός και ηλεκτρικός εξοπλισμός (5,7%), πλαστικά, καουτσούκ και τεχνουργήματα αυτών (4,4%) και διάφορα μεταποιημένα είδη (1,6%).

Η αύξηση αντισταθμίστηκε, κυρίως από τη μείωση των τιμών ανά κλάδο σε: δέρματα και τεχνουργήματα αυτών (-4,3%), οπτικά, φωτογραφικά, μετρητικά, φαρμακευτικά και μουσικά όργανα, καθώς και μηχανισμούς ρολογιού (-1,5%) και βασικά μέταλλα και τεχνουργήματα από κοινά μέταλλα (-1,3%).

2. Επενδύσεις στην ψηφιοποίηση.

Η κυβέρνηση του Κοσσόβου σχεδιάζει επενδύσεις 152 εκατομμυρίων ευρώ στην ψηφιοποίηση τα επόμενα επτά χρόνια, με στόχο την εθνική κάλυψη 5G, την υιοθέτηση του cloud από το 80% των εταιρειών και τη διαδικτυακή διαθεσιμότητα βασικών δημόσιων υπηρεσιών στο πλαίσιο της στρατηγικής της για το Ψηφιακό Ατζέντα 2030, δήλωσε το υπουργείο Οικονομίας. Από το σύνολο, τα 98,8 εκατ. ευρώ θα προέλθουν από τον προϋπολογισμό και τα υπόλοιπα θα καλυφθούν από διεθνείς δανειστές, σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του υπουργείου.

3. Κατανάλωση προϊόντων καπνού.

Με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Ημέρας κατά του καπνίσματος, ο Υπουργός Γεωργίας, και Αγροτικής Ανάπτυξης, FatonPeci είπε ότι στο Κόσσοβο περίπου μισό εκατομμύριο άνθρωποι καταναλώνουν καπνό τακτικά και δαπανώνται, σε ετήσια βάση, σχεδόν 400 εκατομμύρια ευρώ για τον καπνό. Ανακοίνωσε ότι, το 2022 ελέγχθηκαν πάνω από 4.000 επιχειρηματικές οντότητες, και οι επιθεωρητές αναγκάστηκαν να επιβάλουν πρόστιμα σε 535 περιπτώσεις, σε όλες τις περιοχές της χώρας.

Ο διευθυντής του Εθνικού Ινστιτούτου Υγείας, NaserRamadani, είπε ότι το κάπνισμα αποτελεί απειλή για τη δημόσια υγεία, επομένως το επίπεδο της κατανάλωσής του πρέπει να μειωθεί και κάλεσε τις κυβερνήσεις και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής να αναπτύξουν κατάλληλες πολιτικές και στρατηγικές και να στηρίξουν τους αγρότες στην καλλιέργεια τροφίμων και όχι καπνού. Η αναπληρώτρια υπουργός Υγείας, DafinaGexhaείπε ότι, πριν από δέκα χρόνια υιοθετήθηκε ο Νόμος για τον έλεγχο του καπνίσματος, με κύριο στόχο την προστασία της υγείας του πληθυσμού και ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των νέων γενεών. Όμως, σύμφωνα με αυτήν, η συνεχής παρέμβαση της καπνοβιομηχανίας και των εταιρειών, η αμφισβητήσιμη πολιτική υποστήριξη για την εφαρμογή του νόμου και οι περιορισμένες εποπτικές ικανότητες, επηρέασαν τη μείωση του επιπέδου επιβολής του νόμου, περιορίζοντας τις θετικές επιπτώσεις.